

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology) แบบวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ลักษณะการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 116 โรงเรียน และโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 24 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,020 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 68 คน
- 1.2 ครูผู้สอน จำนวน 952 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่ม 2 ชั้น โดยสุ่มโรงเรียน 20% จากโรงเรียนทั้งหมด 116 โรงเรียน ได้ 24 โรงเรียน และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1,020 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 336 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547, หน้า 119) และยอมรับได้ จำแนกเป็น

2.1 ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้วิจัยสุ่มมาโรงเรียนละ 2 คน รวม 24 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 48 คน

2.2 ครูผู้สอน ชั้นละ 2 คน ชาย 1 คน หญิง 1 คน จำนวน 6 ชั้น คือ ป.1-ป.6 ได้โรงเรียนละ 12 คน รวม 24 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 288 คน

ดังปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
1	คลองกระทุ่มราษฎร์อุทิศ	2	20	2	12
2	คลองสำโรง	3	24	2	12
3	ชุมชนวัดราษฎร์บำรุง	3	18	2	12
4	พร้าনীลวัชระ	3	48	2	12
5	วัดด่านสำโรง	4	66	2	12
6	วัดบางนางเกรง	2	15	2	12
7	วัดบางกระสอบ	2	21	2	12
8	ฉัตรทิพย์เทพวิทยา	2	17	2	12
9	วัดกลาง	2	15	2	12
10	วัดคันลัด	2	19	2	12
11	วัดบางกอบัว	2	15	2	12
12	วัดบางน้ำผึ้งใน	2	17	2	12
13	วัดป่าเกิด	2	16	2	12
14	วัดรวก	3	15	2	12
15	อนุบาลพระสมุทรเจดีย์	4	56	2	12
16	จตุพรวิทยา	4	21	2	12
17	อำนวยการวิทย	4	175	2	12
18	นพคุณวิทยา	3	47	2	12
19	ประกามนตรี 2	4	94	2	12
20	สุขเจริญผล	4	71	2	12
21	อนุบาลอู่ทิพย์	2	38	2	12
22	ณัฐเวศม์	2	25	2	12
23	ศิริวิทยา	4	77	2	12
24	เทพการศึกษา	3	22	2	12
	รวม	68	952	48	288
	รวมทั้งหมด	1,020		336	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งแต่ละฉบับมีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้องค์ประกอบของวัฒนธรรมองค์กร ประกอบด้วยหลักการและขั้นตอนของลักษณะวัฒนธรรมองค์กร ได้แยกเป็น 3 ด้าน 12 มิติ ดังนี้

ด้านที่ 1 ลักษณะสร้างสรรค์ จำนวน 20 ข้อ

- 1.1 มิติเน้นความสำเร็จ
- 1.2 มิติเน้นสัจการแห่งตน
- 1.3 มิติเน้นบุคคลและการกระตุ้น
- 1.4 มิติเน้นไมตรีสัมพันธ์

ด้านที่ 2 ลักษณะเอื้ออาทร จำนวน 20 ข้อ

- 2.1 มิติเน้นการเห็นพ้องด้วย
- 2.2 มิติเน้นกฎระเบียบ
- 2.3 มิติเน้นการพึงพา
- 2.4 มิติเน้นการหลีกเลี่ยง

ด้านที่ 3 ลักษณะเชิงรุก จำนวน 20 ข้อ

- 3.1 มิติเน้นการเห็นตรงกันข้าม
- 3.2 มิติเน้นอำนาจ
- 3.3 มิติเน้นการแข่งขัน
- 3.4 มิติเน้นความสมบูรณ์แบบ

รวมข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ

โดยแต่ละองค์ประกอบมีคำถาม 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานมาก
ระดับ 3 หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและด้านการวัดผลและประเมินผล (Content Validity and Evaluation) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการเครื่องมือในการวิจัย จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 3 ท่าน คือ

2.1.1 ดร. ชุตินา มาลัย พยาบาลวิชาชีพ 8 ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดราชบุรี ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา

2.1.2 นางสาวศศิธร วชิรคำแหง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเสด็จฉัตร ปรินญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2.1.3 นายถวัลย์ มหิมา ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาหลวง ปรินญาการศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและประเมินผล 2 ท่าน คือ

2.2.1 นางสาวกนกวรรณ วิวัฒน์ธนศิษฏ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดขุนจันทร์ ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลทางการศึกษา

2.2.2 นายสุรวุฒิ ชมพูนผล ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดแก้วแจ่มฟ้า ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลทางการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา มาปรับปรุงแก้ไข

2.3 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปทดสอบกับ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ได้ค่า ความเชื่อมั่น 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. ขอนหนังสือมาจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 336 ชุด และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 336 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่ปรากฏฉบับที่ไม่สมบูรณ์ เพราะผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทำให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบน (S.D) และใช้การเปรียบเทียบ โดยใช้ค่า t - test (Independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้สำหรับข้อมูลทั่วไป

$$P = \frac{X}{N} \times 100$$

P แทน ร้อยละ

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคน

2. ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean) มีสูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 138)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยของประชากร

$\sum X$ แทน ผลบวกของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S.D = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

n = จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

4. สูตรการหาค่า t – test (independent) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า218) โดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1+n_2-2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{x}_1 \bar{x}_2 แทนค่า ค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 1 และประชากรกลุ่มที่ 2

S_1 S_2 แทนค่า ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และประชากรกลุ่มที่ 2

n_1 n_2 แทนค่า จำนวนประชากรของกลุ่มที่ 1 และประชากรกลุ่มที่ 2

5. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

(อ้างในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125 – 126) แสดงด้วยสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อ

S_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยใช้ตามเกณฑ์เฉลี่ยของเบสต์ (Best, p. 190, อ้างถึงใน
สุริยา เสียงเย็น, 2550, หน้า 65) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด